

מדינת ישראל
המשרד להגנת הסביבה

פניות ציבור וחוק חופש המידע

תאריך: י"ח סיון, תש"פ

10.06.2020

מספר פנייה: 2020-0180

לכבוד

שלום רב,

הנדון: בקשה לקבלת מידע- בדיקות פתע במפעלים

לאחר בדיקת בקשתך לקבלת מידע בנוגע לבדיקות פתע במפעלים מול אנשי המקצוע הרלבנטיים במשרדנו, להלן התייחסותי:

1. **מה הייתה כמות מפעלי A בישראל בשנים 2017, 2018 ו-2019?** בישראל קיימים כ- 370 מפעלי A. הרשימה מתעדכנת מעת לעת על פי עמידה בסף של היקפי פעילות (לפי התוספת השלישית לחוק אוויר נקי, התוספת השנייה לחוק המפליס וספי כמויות חומ"ס שפורטו במדיניות ניהול סיכונים).
2. **כמה בדיקות פתע נערכו במפעלי A בשנים 2017, 2018 ו-2019?** בשנים האחרונות התקיימו כמה סוגים של בדיקות פתע.

סיורי פתע כלליים:

בשנת 2017 בוצעו 452 סיורי פתע ב-215 מפעלי A.

בשנת 2018 בוצעו 292 סיורי פתע ב-148 מפעלי A.

בשנת 2019 בוצעו 236 סיורי פתע ב-128 מפעלי A.

בדיקות פתע בארובות:

בשנת 2017 בוצעו 1406 בדיקות ב-138 מפעלים.

בשנת 2018 בוצעו 1222 בדיקות ב-58 מפעלים. מתוכן 958 בדיקות בוצעו ב-30

במפעלים טעוני היתר פליטה (שהם מפעלי A).

בשנת 2019 בוצעו 1307 בדיקות ב-77 מפעלים. מתוכן 1022 בדיקות בוצעו ב-49

מפעלים טעוני היתר פליטה (שהם מפעלי A).

נציין, כי בדיקה מוגדרת כנטילה של דוגמא ואנליזה של מזהם בארובה, לרוב בדיגום

ובדיקים מספר מזהמים באותה הארובה.

המשרד להגנת הסביבה

الوزارة لحماية البيئة
Israel Ministry of Environmental Protection

רחוב בנק ישראל 7, ירושלים 9136002

טל': 073-2733350/51 דואר אלקטרוני: meyda@sviva.gov.il

מספר בדיקות הפתע שמבצע המשרד בשפכי תעשייה בכלל המפעלים -

בשנת 2017 בוצעו 18,287 בדיקות* ב-351 דיגומים.
בשנת 2018 בוצעו 14,598 בדיקות* ב-361 דיגומים.
בשנת 2019 בוצעו 16,841 בדיקות* ב-257 דיגומים.
* בדיקה היא נטילה של דוגמא ואנליזה של מזהם בשפכי תעשייה, לרוב בדיגום
נבדקים מספר מזהמים.

3. **האם מתוכננות בדיקות פתע באסדת לווייתן בשנת 2020 ואם כן, כמה? - המושג**
"בדיקות פתע" אינו קיים ככל שמדובר במתקנים בים, שכן ההגעה לאסדה מחייבת
תיאום בטיחותי ובטחוני. למרות זאת, כאשר מדובר בבדיקת ארובות, המשרד להגנת
הסביבה לא מצין בפני החברה איזו ארובה ספציפית תיבדק מתוך כל הארובות על
האסדה ובכך נשמר אלמנט ההפתעה. על פי תוכנית העבודה השנתית, יבוצעו 3
ביקורות פיקוח השנה שכוללות מעקב אחר ביצוע הוראות התרי הזרמה לים, רעלים
ופליטה לאוויר.

4. **כיצד יגיעו הבדקים של המשרד להגנת הסביבה לאסדת לווייתן לביצוע בדיקת**
פתע? - הגעה לאסדה נעשית באמצעות מסוק או בהפלגה לפי הסדרים זמניים באותה
העת. ההגעה חייבת להיות מתואמת מול החברה המפעילה מטעמים מנהליים,
ביטחוניים ובטיחותיים.

לפי מדיניות הפיקוח בתחום התעשייה, תדירות סיורי הפיקוח המינימאלית במפעלי
A היא בין פעמיים בשנה לבין פעם בשנתיים. התדירות נקבעת על-ידי המחוזות
בהתבסס על פוטנציאל הסיכון הסביבתי מפעילות המפעלים (המבוסס על: מידת
ההשפעה של המפעל על הסביבה, רגישות הסביבה - קרבה לאוכלוסייה, מקורות
מים, והתנהלות המפעל - רמת הציות) ובהתחשב במשאבי כח אדם. על פי נוהל
הפיקוח, בכל מקום שבו נערכים מספר סיורים בשנה, לפחות אחד מהם יהיה סיור
פתע. יישום הנוהל נקבע על-ידי כל מחוז בהתבסס על היכרותו עם המפעל ומצבו.

5. **לפי מה קובע המשרד להגנת הסביבה את כמות בדיקות הפתע השנתית ובאילו**
מפעלים הן יערכו?

סדרי עדיפות לבדיקות פתע בארובות - ככלל, התכנית נקבעת בהתבסס על מצאי
הפליטות הארצי ועל רשימת סקטורים בעלי פוטנציאל השפעה משמעותית על
הסביבה. בארובות המפעלים טעוני היתר פליטה ומפעלים שאינם טעוני היתר עם
תרומה משמעותית לזיהום האוויר, תדירות בדיקות הפתע היא לפחות אחת לשנתיים
(או אחת ל-3 שנים בהתאם לפוטנציאל זיהום האוויר). בשאר המפעלים, הארובות
אמורות להיבדק אחת ל-4 שנים.

דיגומי פתע בשפכים - בשפכי תעשייה מבוצעים דיגומי פתע במפעלים המזרימים
שפכים בעלי פוטנציאל לגרימת נזק למערכת הביוב, לפעולת הזרמת הביוב ולתהליכי

מדינת ישראל
המשרד להגנת הסביבה

פניות ציבור וחוק חופש המידע

הטיפול בשפכים או להשבת קולחים. דיגומי פתע למפעלים המזרימים שפכי תעשייה למערכת הביוב הציבורית נערכים ע"י תאגיד המים או הרשות המקומית לפי תוכנית ניטור שאישר המשרד להגנת הסביבה. תדירות הדיגום המינימלית נקבעת בהתאם לשיוך המגזרי של המפעל, ולא תפחת מארבעה דיגומים בשנה. בנוסף נערכים דיגומי פתע כאשר קיים צורך ממשי ומידי לדגום, כגון בעת אירוע של הזרמת שפכים אסורים.

המשרד להגנת הסביבה עורך דיגומי פתע נוספים לשפכי תעשייה בהתאם לעומס המזהמים, מסוכנות/רעילות המזהמים, הפרות וחריגות עבר, וכאשר קיים צורך ממשי ומידי לדגום, כגון בעת אירוע של הזרמת שפכים אסורים.

בברכה,

מיכל ריבין
ראש תחום פניות ציבור
וחופש המידע

המשרד להגנת הסביבה

الوزارة لحماية البيئة
Israel Ministry of Environmental Protection

רחוב בנק ישראל 7, ירושלים 9136002

טל: 073-2733350/51 דואר אלקטרוני: meyda@sviva.gov.il